УДК 159.9:37.015.3
Курта Є.О.[1], Порада О.В.[2]
[1] доц. НУ «Запорізька політехніка»

[2] старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ФОРМИ ПРОЯВУ БУЛІНГУ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ УМОВ ЙОГО ВИНИКНЕННЯ У СУСПІЛЬСТВІ

Є.О. Курта, О.В. Порада

Прояви булінгу зустрічаються як у дитячих і молодіжних колективах, так і в дорослих соціальних групах, зокрема на робочих місцях.

Булінг може проявлятися в різних формах, залежно від особливостей групи. Основними видами булінгу, на нашу думку, є: фізичний, вербальний, прихований і кібербулінг.

Фізичний булінг є одним із найбільш очевидних і відчутних проявів агресії, що включає дії, такі як удари, підніжки, щипки, а також псування майна. Цей вид насильства зазвичай спостерігається в шкільному середовищі і, як правило, має місце серед хлопців, які частіше виявляють фізичну агресію. Такі дії можуть мати серйозні наслідки не лише для фізичного, але й для психічного здоров'я жертви, адже вони супроводжуються відчуттям страху, безпорадності та приниження.

Крім того, важливо зазначити, що сексуальний булінг також відноситься до фізичного, оскільки містить дії сексуального характеру, такі як дотики, неприйнятні коментарі або інші прояви сексуальної агресії. Цей вид булінгу може бути надзвичайно травматичним і залишати глибокі емоційні шрами на жертвах, які, незалежно від їхньої статі, можуть відчувати сором, guilt або страх перед подальшими взаємодіями з однолітками.

У сучасному світі проблема фізичного та сексуального булінгу в школах стала особливо актуальною. Суспільство все частіше усвідомлює важливість попередження цих негативних явищ та їхнього впливу на формування особистості учнів. Протидія таким формам булінгу вимагає комплексного підходу, включаючи освітні програми, виховання емпатії у молоді та створення безпечного і підтримуючого середовища для всіх учнів.

Вербальний булінг, також відомий як психологічний булінг, проявляється через образи, погрози та використання непристойних епітетів, що можуть мати соціальний, расистський чи релігійний характер. Цей вид булінгу вважається особливо підступним, адже його наслідки часто менш видимі, ніж фізичні травми, проте вони можуть бути не менш руйнівними для психічного здоров'я жертви. Вербальні атаки включають принизливі висловлювання на адресу жертви, які можуть впливати на її самооцінку, призводити до тривоги, депресії та почуття ізоляції.

Цей вид булінгу зазвичай спостерігається у шкільному середовищі, де учні можуть використовувати слова як знаряддя для контролю та маніпуляції. Важливо зазначити, що вербальний булінг може мати різні форми, включаючи насмішки, плітки, виключення з соціальних груп або залякування. Ці дії не лише шкодять жертві, але й створюють токсичну

атмосферу в колективі, яка може призвести до серйозних конфліктів між учнями.

На відміну від фізичного насильства, яке зазвичай закінчується з моментом припинення агресії, наслідки вербального булінгу можуть тривати довше. Жертви можуть відчувати емоційний біль протягом тривалого часу, що може негативно впливати на їхнє навчання, соціальні стосунки та загальне благополуччя. Тому важливо підвищувати обізнаність про проблему вербального булінгу та навчати молодь навичкам емпатії і підтримки один одного.

Таким чином, можна зазначити, що булінг є поширеним соціально-психологічним явищем, що проявляється у різних формах і негативно впливає на психічне та фізичне здоров'я людини. Незалежно від виду, він створює небезпечну атмосферу в колективі та перешкоджає гармонійному розвитку особистості. Тому важливо впроваджувати комплексні заходи профілактики, формувати культуру поваги та забезпечувати безпечне середовище для всіх учасників соціальної взаємодії.